Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!

Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maass), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fiecare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anu 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 190. Brașovu, Duminecă 28 Augustŭ (9 Septemvre) 1888.

Din causa sf. serbători de Luni, diarulu nu va apare până Marți sera.

Brașovŭ, 27 Augustŭ st. v. 1888.

Ungaria și Transilvania, acestu pămentŭ binecuvêntatŭ cu tóte frumsețele și darurile naturale, aceste țerĭ împopulate de cele mai alese și de cultură mai capabile vițe de popore, ar pute se fiă unŭ raiu pămentescŭ, unŭ centru de lumină și de cultură, o cetate neînvincibilă prin înțelegerea și iubirea fiilorŭ sĕi.

Ar pute sĕ fiă, der cum suntŭ ele în adevĕrŭ?

Frumsețele și bogățiile acestorŭ țĕrĭ suntŭ esploatate de ómenĭ și banĭ străinĭ. Guvernulŭ, căcĭ elŭ este adĭ statulŭ, elŭ poruncesce și dirige tóte, se îndestulesce c'unŭ fatalismŭ adevĕratŭ turcescŭ, decă aceștĭ ómenĭ și banĭ streinĭ pe câtŭ timpŭ stringu averĭ aicĭ, îșĭ dau nume și firme unguresci.

Milionele de locuitorĭ ai acestor țĕrĭ orbecă în nesciință, nu suntu luminate nicĭ adĭ asupra drepturilorŭ lorŭ cetățenescĭ și scurmă încă și astădĭ pămentulŭ așa, ca și cu sute de anĭ înainte. Palaturile ridicate de Trefort în Pesta și șcólele lui de concurență, cari nu acoperŭ nicĭ o lipsă, ci inaugurézŭ numai lupte pentru susținerea limbei și naționalității și în cele mai depărtate colțurĭ ale țerei, nu potŭ orbi pe cei ce sciu ce este cultura poporală.

De tăriă și respectŭ în afară nicĭ vorbă nu póte fi acolo unde guvernulŭ susține idei scrîntite, nedrepte și turburătóre ca aceea a maghiarisărei tuturorŭ cetățenilorŭ statului.

La tóte aceste se mai adauge miseria administrației, justiției și mai alesŭ a stărilorŭ economice.

Guvernulŭ adĭ nu se mai gândesce decâtu la aceea cum se-șĭ afle noi creditorĭ și cum sĕ se susțină la putere. Creditorĭ pentru procente bune totŭ se mai află nu sĕ scie înse până când țera storsă până la meduvă va pute sĕ plătéscă aceste procente. Puterea crede guvernulŭ a șĭ-o fi asiguratŭ prin legiunile de ființe scăpătate, carĭ se susținu din sa ulu cu grăunțe alŭ statului și carĭ în căderea guvernului îșĭ vedŭ pierderea posițiunei lorŭ: crede a șĭ-o fi asiguratŭ prin fanfaronadele sale în cestiunile esteriore, prin carĭ de o parte măgulesce vanitatea nemărginită a Maghiarilorŭ, de altă parte se arată tare și mare „*propter timorem populi*“ în lăuntru, și în fine prin denunțarea și înegrirea ca: rĕsvrĕtitorĭ, turburătorĭ a tuturorŭ celorŭ ce mai arată convincțiune propria, independență de cugetare și a celorŭ carĭ strigă după dreptate.

Unde vomŭ ajunge pe acéstă cale? De sigurŭ că la o catostrofă ne mai pomenită; acésta o presemtŭ, ba o și discută între sine cu îngrijire chiar și *faiseurii*, d-lui Tisza.

Cum vine der, că presimțindu totă lumea că mergemŭ spre prăpastiă nu se ridică unŭ curentŭ puternicŭ spre a opri în locu pe cei dela guvernŭ? Dela capŭ se împute pescele! Guvernulŭ ungurescŭ stă pe basa *utilității* și acestŭ principiu, seu mai bine dișu lipsa a orice principiu a devenitŭ motorulŭ principalŭ alŭ politicei lui, care a lățitŭ demoralisarea în tóte straturile cetățenimei.

Guvernulu dice: lăsămŭ tóte după cei mai puternicĭ, ca sĕ ne lase pe noi a face ce voimŭ cu cei mai micĭ și astfelŭ sĕ dobêndimu câtŭ vomŭ pute pentru națiunea nóstră. Aspiranții la posturĭ și favorurĭ dicu: lăsămŭ tóte după guvernŭ ca sĕ ne putemŭ umplea ólele nóstre. Poporulŭ nu pricepe din tóte aceste nimicu; elŭ tace și se lasă a fi dusŭ ca vita la jugŭ. La viitorulŭ statului, pentru care se manâncă atâtu de mult la banchete, se golescŭ atâtea pahare și spintecă aerulŭ de atâtea „eljen“-urĭ, nu se cugetă seriosŭ nimenĭ dintre generația acésta de aspiranțĭ.

E tristŭ der adevĕratŭ, că adĭ nu esistă în Ungaria partidă parlamentară, dela care se se potă spera reînsĕnătoșarea stărilorŭ publice și întemeiarea unui viitoru bunŭ și sigurŭ.

Apponyștii nisuescu a pune la cârma țerei aristocrația și clericalismulŭ. Istoria ne spune unde am ajunge pe acéstă cale. Stagnațiunea și ideile ruginite, ale cărorŭ urmări triste le deplângemu adĭ, suntu fructele dominațiunei îndelungate ale oligarchiei, pe care nu a putut'o îmblândi nicĭ energia unui Matia Corvinulŭ, nicĭ umanitatea lui Iosifŭ alŭ II-lea.

Politica partidei maghiare așa disă liberală se îngrijesce numai de așĭ face pe calea utilității mulțĭ și bunĭ argațĭ și unelte de totŭ felulŭ și a se eternisa astfelŭ pe sine. Una nu i se póte nega acestei partide: ea îșĭ cunósce bine timpulŭ și ómenii, carĭ trăescŭ în tr'ênsulŭ. Etă enigma maiorităților sale covĕrșitóre. E clarŭ că pentru asemenea partidă se potŭ însufleți numai ómeni dependențĭ și ómenii trebșorelorŭ.

Partida independențilorŭ Ungurĭ în fine, luptă pentru unŭ principiu, care realisatu, ar fi unulŭ dintre cele mai puternice mijlóce de progresare: der independenții totodată suntŭ cei mai aprigĭ contrarĭ ai egalității naționale și de limbă în aceste țerĭ poliglote. Și totușĭ fără înțelegere și solidaritate nu s'a eluptatŭ de când e lumea nicĭ nu se va elupta independența unei țerĭ.

Etă pentru ce nu atrage nicĭ stegulŭ celŭ frumosŭ alŭ independenței și pentru ce nu causéză actualului guvernŭ nicĭ o bătae de capŭ mișcarea independistă. Tisza e cu multŭ mai dibaciu în de aceste decâtu sĕ nu întîmpine cu unŭ surisŭ sarcasticŭ pe acei ómeni, carĭ dorescu scopulŭ der înșișĭ nimicescŭ mijlócele, prin carĭ s'ar pute atinge acelŭ scopŭ.

Esclusivismulŭ și privilegiile din vechime, n'au lăsatŭ ca aceste țerĭ sĕ se desvólte așa cum s'au desvoltatŭ alte țerĭ mai fericite. Cădêndŭ privilegiile în Ungaria și Transilvania n'au cădutŭ totŭ odată și nisuințele din carĭ au isvorîtŭ: curêndŭ s'au aflatŭ alte titlurĭ de privilegii. S'a inventatŭ „națiunea susțiitóre de statŭ“, s'a identificatŭ o națiune cu statulŭ, „maghiarisarea“ s'a proclamatŭ ca idealulŭ statului și totŭ cei de demultŭ învêrtescŭ lingura cea mare în blidŭ, er milionele de foștĭ iobagĭ rĕmânŭ și acum straiță góla și de cultură și de avere. Cu alte cuvinte trăimŭ totŭ timpulŭ „ordinilorŭ și alŭ staturilorŭ,“ numai cu alte etichete.

Ar fi timpulŭ supremŭ ca se înceteze odată nebuniile hărădite din timpurile ruginite, nebuniile de-a înghiți popóre, carĭ devinŭ cu atâtŭ mai ridicule, cu câtŭ suntŭ mai nevoiașĭ cei ce vorŭ a înghiți. Ar trebui ca politica interioră dela noi sĕ ia o direcțiune sănătósă și demnă de secululŭ în care trăim: ar trebui ca sĕ urmeze și bărbații de statŭ dela noi esemplulŭ statelorŭ poliglote înflorităre din Europa: sĕ lucreze cum au lucratŭ popórele cu minte sănătósă, pe carĭ sórtea le-a avisatŭ sĕ trăéscă împreună cu altele într'unŭ statŭ. Ar trebui în fine sĕ pornéscă cu toții pe calea *adevĕratei democrații*, căcĭ numai acésta ar pute mântui și ferici acestŭ statŭ.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.

Peregrinagiu la Nicula.

Audisemŭ încă de multŭ, că Nicula e unu simplu satu, ca tóte satele, cu deosebire numai, că pămentulŭ lui e mai puținŭ fructiferŭ ca în multe alte părțĭ ale Ardealului, er locuitorii lui, deși Românĭ, nu au portulŭ românescŭ. Prin urmare nu aveam nicĭ unu îndemnŭ, nicĭ o plăcere de a mĕ duce la Nicula, și cu tóte astea m'am dusŭ. Pentru ce?

Audisem, că la sĕrbătórea Sântei-Mării este obiceiulŭ de a se duce ómenii la Nicula, și așa am socotitŭ sĕ mergŭ și eu, sĕ facŭ ce facŭ alții, cu tóte că aveam sĕ facŭ unŭ drumŭ destulŭ de mare: 7—8 óre cu trăsura.

Am plecatŭ der la Nicula fără vr'un scopŭ hotăritu și fără nicĭ o speranță de-a profita ceva din acea călĕtoria și cu tóte acestea am profitatŭ multŭ. De o parte am avut avantagiul, că mi-am câștigatŭ unŭ titlu spre a pute dice, că am fostŭ și eu la Nicula, ceea ce înaintea poporului nostru din Ardealu trece de ordinaru ca unŭ faptŭ de religiositate. De altă parte am profitatŭ, fiindcă m'am învrednicitŭ și eu de a vede loculŭ unde se fabrică așa numitele *icone de Nicula*, de care suntu pline mai tóte bisericile și mai tóte casele țĕranilorŭ românĭ din Ardealŭ, ba aceste icóne se transpórtă chiar și prin Ungaria, Bănatŭ și Bucovina.

Fabricațiunea lor e fórte simplă: c'unŭ penelŭ înmuiatŭ în colorĭ se tragŭ câteva brezde pe o bucată de sticlă, formându astfelŭ o anumită figură, de desubtulŭ căreia se scrie cu litere cirilice d. e. „Sfântulŭ Nicolae“ etc. Numele figurei desemnate, deși nu se însemnă totdeuna, ar fi neapĕratŭ necesarŭ a se însĕmna, căcĭ altmintrelea e imposibilŭ a gâci pe cine vre sĕ representeze cutare orĭ cutare figură, deórece aceste figurĭ, cărora lĭ-se dau nume de ale sfinților, suntŭ de cele mai multe orĭ cu totulŭ diforme și fórte defectuóse.

Cum dicŭ, fabricațiunea acestorŭ icóne e fórte simplă, der *cu norocŭ*. Nicula cu icónele ei a monopolisatŭ decorațiunea a mii și mii de bisericĭ și case românescĭ și abia de câțĭ-va anĭ au începutŭ și unele din bisericile și casele țeranilorŭ noștri a se emancipa de sub jugulŭ acestui monopolŭ.

In adevĕrŭ, a și sositŭ timpulŭ sĕ ne scăpămŭ de aceste icóne diforme și sĕ le înlocuimŭ cu altele mai moderne și mai estetice. Dér nu voiu sĕ dicŭ, că dóră facemŭ bine cum facemŭ, când înlocuimŭ icónele dela Nicula, carĭ suntŭ fabricate de Românĭ, cu nisce icóne fabricate de speculanții evrei din Budapesta etc.

Iconele dela Nicula suntŭ lucrate de Românĭ, prin urmare suntŭ *industria națională românéscă*. Colportatorii acestorŭ icóne asemenea suntŭ Românĭ, prin urmare în icónele dela Nicula mai avemŭ și unŭ micŭ *comerciu românescŭ*.

Din aceste puncte de vedere eu credŭ, că nu ar fi bine, ca, vrendu a ne emancipa de icónele de adĭ dela Nicula, sĕ încuragiămŭ industria străină. Dinpotrivă, suntemŭ datorĭ din punctŭ de vedere economicŭ naționalŭ a stărui ca industria română dela Nicula sĕ corĕspundă cerințelorŭ de astădĭ, fiă și numai în parte. Sĕ li se dea industriașilorŭ românĭ din Nicula îndemnulŭ și ajutorulŭ necesarŭ pentru a se cultiva și perfecționa în arta lorŭ, spre care au o înclinare înăscuta.

Atâta am voitŭ sĕ dicŭ despre icónele dela Nicula. Acum sĕ mĕ întorcŭ la obiectŭ:

Nu farmeculŭ iconarilorŭ, nicĭ frumseța locului, căcĭ satulŭ Nicula numai frumosŭ nu e, ci o *Icónă a St. Mării* atârnată pe păretele unei bisericuțe de lemnŭ, este obiectulŭ care atrage pe poporŭ la peregrinagiu.

Icóna este simplă ca tóte icónele de felulŭ ei. Se bucură însĕ de-o adorațiune deosebită din partea poporului, căcĭ se dice că ar fi *viuă*: Inzadaru te vei incerca a-o muta în locŭ străinŭ, căcĭ ia nu stă unde o aședĭ, ci se întorce de sine la loculŭ ei.

Pentru a da unŭ adăpostŭ mai convenabilŭ miraculósei icóne, s'a ziditŭ în timpulŭ din urmă — grațiă pioșilorŭ peregrin ale cărora contribuirĭ în totŭ anulŭ suntŭ fórte considerabile — o biserică pompósă în apropierea vechei mănăstirĭ. Der ce folosŭ.... Sânta icónă n'a voitŭ sĕ se sălășluiéscă în noua biserică în care fu transportată, ci prin puterea ei sfântă s'a reîntorsŭ de sine la loculŭ de mai nainte, unde se află și acum. Așa se vorbesce în poporŭ, care scie legende întregĭ despre puterea miraculósa

Durere însĕ că ómenii politicĭ Ungurĭ de nimicŭ nu suntŭ adĭ mai străinĭ, că tocmai de ideile adevĕrate democratice.

DIN AFARĂ.

Dilele trecute Gladstone a ţinutŭ o vorbire în *causa Irlandesilorŭ* către liberalii din Wales. Elŭ şĭ-a încheiatŭ vorbirea cu următórele cuvinte: Arareorĭ am fostŭ în posiţiune de-a vorbi cu multă îndestulire despre politica Austro-Ungariei; dér cu cea mai mare linişte am primitŭ scirea, că Austria a datŭ Polonilorŭ galiţianĭ o autonomiă liberală. In privinţa acésta, dice Gladstone, Austria întrece pe Anglia.

*

Comentândŭ vorbirea lui *Floquet din Toulon*, diarulŭ „Dayly Telegraph" îşĭ esprimă convingerea, că declarările pacĭnice ale ministrului preşedinte francesŭ potŭ mulţumi pe cei din Berlinŭ, pentru că ele stau mai pe susŭ de orĭ-ce bănuelĭ. De presentŭ Francesii suntŭ contra rĕsboiului, a căruia rĕspundere, decă ar vre s'o ia asupră-şĭ cutare bărbat de statŭ, fără îndoială că ar fi doborîtŭ de către mănia poporului. Floquet o scie acésta fórte bine şi de aceea s'a esprimatŭ aşa, câtŭ se aducă serviţii bune Republicei şi contrarii sei politicĭ nu vorŭ ajunge la nimicu, decă cuvintele lui Floquet vorŭ ave câtŭ de puţinŭ resunetŭ.

Pentru sinceritatea vorbirei ministrului preşedinte, dice „Deyly Telegraph", ne potu servi următórele: Nimicŭ nu póte fi mai la locŭ decâtŭ tactica lui *Goblet* în cestiunea *Masauahului*. Nicĭ unulŭ dintre contrarii sĕi politicĭ nu póte dice, că elŭ a fostŭ prea móle în apĕrarea drepturilorŭ Franciei, şi pe când şĭ-a şciutŭ ţese aşa de cu tăriă şi de bine argumentele sale, pe atuncĭ în vorbele sale aşa a fostŭ de moderatŭ şi de circumspectŭ, încâtŭ nimenĭ nu se aşteptă se urmeze din acestea vre-unŭ conflictŭ seriosŭ între cele două puterĭ interesate.

Nu se póte însĕ dice totŭ aşa şi despre *Crispi*, pentru că depeşele lui vătămătóre, de sigurŭ că în alte împrejurărĭ ar fi datŭ nascere la o replică primejdiósă păcei. *Goblet* a condusŭ afacerea cu atâta esperienţă şi tactŭ, încâtŭ la casŭ decă s'ar nasce complicaţiunĭ mai serióse între cele două puterĭ, de sigurŭ că simpatiile tuturora, ar fi pe partea Franciei şi nu pe a Italiei provocatóre.

Dér ce e mai multŭ, incidentulŭ acesta, care a întrevenitŭ în mijloculŭ tractărilorŭ comerciale neisprăvite, este mai multŭ spre folosulŭ administraţiunei lui Floquet; elŭ nu póte causa nicĭ o pagubă Franciei şi bine sciu Francesii, că jertfa rĕsboiului vamalŭ va fi Italia.

Succesulŭ materialŭ şi diplomaticŭ aşaderă este pe partea Franciei. De altmintrelea şi ómenii cei mai parţialĭ recunoscŭ, că Floquet şi cabinetulŭ sĕu nu au pierdutŭ terenu, ci din contră n'are de ce sĕ se temă decă îşĭ va câştiga şi de aicĭ înainte în astfelŭ de modŭ stima şi respectulŭ marilorŭ puterĭ, prin declarările sale cumpĕnite.

E destulŭ — continuă „Daily Tel." — pentru liga de pace, decă se face o astfelŭ de declaraţiune în favorulu păcei; şi declaraţiunea acésta cu atâtŭ e mai însemnată, cu câtŭ ea s'a făcutŭ după acele mişcărĭ navale, ce au făcutŭ pe orĭ şi cine sĕ credă, că Francia este orĭ şi când în dreptŭ sĕ dispună în marea mediterană şi este în stare sĕ ţină ţĕrmurile ei nevătămate.

*

Din *Serbia* sosesce scirea despre o nouă schimbare în ministeriu. După o depeşă din Belgradŭ, cercurile politice de acolo dau o mare însĕmnătate împregiurării, că regele Milanŭ a chiematŭ pe Risticĭ la Abbazzia, unde se află şi elŭ cu fiiul seu. E generalisată opiniunea, că schimbările în ministeriu suntŭ apropiate în urma întêmplărilorŭ celorŭ din urmă din Belgradŭ. Lumea de acolo se aşteptă chiar şi la o schimbare de cabinet. Părerea acésta cu atâta se vede mai basată, fiind că chiar şi ministrulŭ Boghicevicĭ a fostŭ chiematŭ alaltăierĭ la Abbazia. După o altă telegramă se dice, că Risticĭ n'a mersŭ la Albazia din ordinulŭ Regelui, ci aşa numai pe ne aşteptate. Totulŭ e secretŭ.

*

Porta reţine în Constantinopolŭ de 12 anĭ pe *Prenk-Bib-Doda*, capulŭ Mirediţilorŭ din Albania. Turburările din Albania au silitŭ acum pe Pórtă sĕ esileze pe *Bib-Doda* în *Castamani* din Asia mică. Bib-Doda înainte de plecarea sa cercetatŭ pe ambasadorulŭ francesŭ contele *Montebello* din Constantinopolŭ, rugându-lŭ se stăruiéscă pe lângă guvernulŭ francesŭ, sĕ-'lŭ sprijinéscă. Ambasadorulŭ francesŭ însĕ i-a rĕspunsŭ, că de dragulŭ lui de sigurŭ Goblet nu va fi aplicatŭ sĕ-'şĭ trimitŭ corăbiile sale în Bosforŭ; după aceste capulŭ Miridiţilorŭ albanesĭ s'a depărtatŭ năcăjitŭ.

*

Bulgarii, carĭ au fostŭ Duminecă în Petersburg, mai alesŭ Zancow, au făcutŭ totŭ posibilul sĕ provóce căderea prinţului Ferdinandŭ prin o procedere energică a Rusiei. Zankow a asiguratŭ, că, graţiă mijlócelorŭ sale băneşcĭ, prinţulŭ se póte ţine încă multŭ timpŭ. Ruşii vĕdŭ în aceste cuvinte dorinţa opoziţiunii bulgare, de a şcóte castanele din spuză cu mânĭ streine, ceea ce este unŭ obiceiu urîtŭ alŭ Bulgarilorŭ. Oposiţia sĕ procédă acum însăşĭ energicŭ. In „Nowoie Vremia" unŭ Bulgarŭ sfătuesce pe Rusia, ca în înţelegere cu câţĭ-va puternicĭ din Bulgaria se înlăture pe prinţulŭ Ferdinandŭ; pentru acésta Rusia are numai sĕ le asigure persóna şi averea, după gonirea Coburgului.

„Daco-Românĭ în comitatulŭ Bihorului."

Sub titlulŭ acesta reproducŭ diarele unguresci următórele acusărĭ şi insulte, luate din fóia „patriotică" *Szabadság*, din Oradea mare:

In Vaşcău (Vaskoh) şi împrejurime de unŭ timpŭ încóce s'a pututŭ observa óre-care murmurŭ, fără ca sĕ se fi pututŭ însĕ constata adevĕrata şi sigura causă a acelui murmurŭ. Acum însĕ s'a aflatŭ, că *Vasilie Sala*, învĕţătorŭ gr. or. în Vaşcău, *Ioanŭ Popoviciu*, învĕţătorŭ gr. or. în Vaskohzador şi unŭ aşa numit *Koroy* umblă cu lăcomiă sĕ cetéscă fóia „economică" din România, ce pórtă nevinovatulŭ titlu: „*Gazeta Satului*" (? — Red.) seu „*Gazeta Satanului*". (In unguresce: „*Gazeta Dracului*" „Ördög ujság"). Numitulŭ diarŭ a sositŭ înţoţonatŭ în colorile Valahiei şi cetitorii sei din provinciă s'au adunatŭ cu mare poftă sĕ asculte învĕţăturile lui.

Diarulŭ acesta l'a resfiratŭ şi unŭ individŭ alŭ autorităţii publice, dér fiindŭ că în primulului articolŭ se vorbesce „despre alegerea sĕmênţei de sĕmĕnatŭ", în alŭ doilea „despre aplicaţiunea maşinelorŭ în economiă", n'a suspiţionatŭ nimicŭ rĕu despre acésta fóia şi astfeliu nu s'a mai interesatŭ de acestŭ diarŭ pe care îlŭ credea că-i nevinovatŭ.

Cercetândŭ însĕ şi mai departe causa efectului i-a atrasŭ din nou atenţiunea acelŭ diarŭ nevinovatŭ, pe care respectiva persónă l'a cetitŭ acum dela începutŭ pană la sfîrşitŭ şi a aflatŭ, că titlulŭ sub care se ascundŭ vicleniile acestei foi nu corespunde cuprinsului. Numai primii doi articolĭ s'au obicĭnuitŭ a fi aşa de nevinovaţĭ, ceialalţĭ suntŭ cu tendinţe politice, în carĭ se înjură statulŭ şi naţiunea ungurescă cu intenţiunea de a agita ignorantulŭ poporŭ valahŭ"....

Aci reproducŭ foile unguresci câteva pasage din unŭ articulŭ alŭ foiei românescĭ, apoi vorbindŭ despre învĕţătorulŭ gr. or. din Văşcău, continuă după „Szabadság" astfelŭ:

Scóla greco-orientalilorŭ din Văşcău fiindŭ slabă, la cererea în scrisŭ a mai multorŭ locuitorĭ de acolo, inspectorulŭ r. de scóle alŭ comitatului a mijlocitŭ se lĭ-se ridice o scólă de statŭ.

Abia s'a deschisŭ însĕ scóla de statŭ şi subjudelui de cercŭ, ce era aplicatŭ pe timpulŭ acela în Văşcău, i-a succesŭ a-i constrînge pe locuitorii gr. or. ca sĕ-şĭ ridice o scólă gr. or.: ba pentru ca inspectorulŭ r. scolarŭ sĕ nu aibă nimicŭ de disŭ nicĭ în contra învĕţătorului şi nicĭ în contra localităţii, judele r. de cercŭ a eşitŭ în timpulŭ acesta din locuinţa sa, pe care a oferit'o ca localŭ pentru scólă, ér ca învĕţătorŭ a adusŭ pe Vasiliu Sala, absolventŭ alŭ preparandiei din Aradŭ.

Invĕţătorulŭ gr. or. din Văşcău primesce *dela episcopia catolică din Oradea-mare* unŭ anumitŭ ajutorŭ pentru *instruirea limbei unguresci.*

Inspectorulŭ r. de scóle, visitândŭ acéstă scólă de repeţite orĭ, s'a informatŭ despre uneltirile antipatriotice ale lui Vasiliu Sala, care pe scolarĭ i-a învĕţatŭ cântărĭ duşmănóse *naţiunei* şi s'a silitŭ sĕ propage unŭ spiritŭ periculosu pentru liniştea şi pacea publică. Mai de multe orĭ a amintitŭ numele lui înaintea comitetului administrativŭ alŭ comitatului *mustrându-lŭ*, ér odată a confiscat la elŭ poesii „ofensătóre şi agitătóre", carĭ apoi s'au trimisŭ la ministeriu; de altă parte s'au făcutŭ paşii necesarĭ, ca ajutorulŭ datŭ din partea episcopatului de ritulŭ latinŭ sĕ 'i se dea numai pe lângă chitanţă vidimată de inspectorulŭ scolarŭ.

Episcopatulŭ cu promtitudine patriotică s'a supusŭ acestei cererĭ; inspectorulŭ regescŭ de scóle însĕ, în timpulŭ din urmă a făcutŭ la scóla gr. or. din Văşcău nisce esperienţe atâtŭ de grozave, încâtŭ a trebuitŭ sĕ denege vidimarea chitanţei. In urma acésta Sala a trimisŭ inspectorelui o scrisóre cu data de 26 Augustŭ, în care se esprimă între altele astfelŭ... (se reproducŭ câteva pasage din scrisórea d-lui învĕţătorŭ adresate către inspectorulŭ, apoi continuă mai departe ...Şi acest om, care cu o mână a scrisŭ aceste şirurĭ umilitóre, cu cealaltă mână a divulgat tipăriturile agitătóre scrise în contra „Maghiarilorŭ viclenĭ".

Autoritatea comitatensă însciinţată fiindŭ despre uneltirile acestea, a păşitŭ cu energiă, a făcutŭ cu gendarmii perchisiţiă domiciliară şi după ce s'a adeveritŭ starea faptică a lucrului, pe paserile cele bune le-a arestatŭ, ér despre acestŭ casŭ s'a făcutŭ arătare la locurile mai înalte. *Au fostŭ arestaţĭ cu gendarmii învĕţătorii Vasilie Sala din Văşcău şi Romulus Bartosŭ din Sohodolulŭ Văşcăului.*

---

lósă a acestei icóne, în care privesce elŭ o adevĕrată oglindă a sufletului: Sub privirea celui pĕcătosŭ icóna se presentă în colorĭ posomorîte, este tristă, ba câte odată chiar lăcriméză; înaintea celorŭ curaţĭ cu sufletulŭ însĕ, icóna se arată veselă şi zimbitóre.

Nu-i mirare dér, decă cu ocasiunea sĕrbătórei Sfintei-Mării, mai alesŭ la Sântă-Măria mare, timpulŭ obicĭnuitŭ alŭ perigrinagiului, sute şi mii de credinciosĭ peregrinéză la Nicula stândŭ sĕ ia în slavă mica mănăstire de lemnŭ, în care se află sfânta icónă şi care e situată într'o pădure ce se înalţă pe un del deasupra satului Nicula. Doi gendarmĭ carĭ stau cu baionetele pe puşcă în uşa bisericei şi alţĭ gendarmĭ, carĭ stau în biserică în jurulŭ s-tei icóne, abia potŭ rĕsbi a ţine ordinea. Imbulzéla e colosală, aşa că adeseorĭ gendarmii din uşa bisericei se vĕdŭ siliţĭ a recurge la baionetă pentru a împrăştia mulţimea ce stă sĕ calce peste eĭ pentru a întra în biserică. Unii esŭ şi alţii intră. Acésta se continuă tótă diua. Celorŭ ce intră nu le este iertatŭ, dér nicĭ nu potu, din causa năduşelei nesuferibile, sĕ petrécă multŭ în acéstă biserică de lemnŭ, strîmtă şi întunecósă.

Cei ce întră se urcă pe câteva scărĭ pentru ca sĕ sărute sfânta icónă, ce este aşedată mai susŭ de cum e statura unui omu. După ce o sărută, se scobóră şi esŭ pentru a lăsa se între alţii în loculŭ lorŭ. Nu arare-orĭ se întêmplă chiar şi nenorocirĭ din causa acestei gróznice îmbuldelĭ.

Pe câtŭ de mare este îmbuldéla şi confusia în biserică, pe atâtŭ este de mare şi afară de biserică. De o parte vedĭ cetele de Ruşĭ veniţĭ de prin Ungaria, purtândŭ înainte câte un prapor şi cântândŭ imnurĭ sfinte; de altă parte şirurĭ întregĭ de cerşitorĭ pe laturele stradelorŭ implóră elemosina trecĕtorului; în fine mai vinŭ şetrele de mărfurĭ ale unorŭ Evrei şi Armenĭ speculanţĭ, de altă parte cârcĭume şi lăutarĭ. Pădurea geme de acestŭ sgomotŭ confusŭ şi unŭ prafŭ colosalu se ridică ca şi unŭ fumŭ peste arborii de fagŭ şi de stăjarŭ.

Cam pe la ojină mulţimea începe a se rări. Tinerimea de ambe sexele se întórce în satu. Aicĭ îi aşteptă musica. Sĕ 'ncepe joculŭ. O şură mică a unui proprietarŭ din satŭ servesce dreptŭ sală de jocŭ. Danţulŭ dureză 3—4 óre şi cu elŭ se încheia solemnitatea „sântului peregrinagiu."

Din punctŭ de vedere religiosŭ eredinciosulŭ nu multŭ a pututŭ profita din acestŭ peregrinagiu. La Nicula se facŭ, ce-i dreptŭ, frumóse rugăciunĭ cu ocasiunea acestei sĕrbătorĭ, din partea preoţilorŭ românĭ din diecesa Gherlei, de care se ţine acéstă comună, dér liniştea sufletéscă a credinciosului e prea turburată, atenţiunea lui e prea absorbită de multele înriurinţe esterióre, decâtŭ ca se pótă asculta în deplină pietate sfintele rugăciunĭ.

Nicĭ sfânta icónă nu-şĭ manifestă puterea ei de vieţă, ce 'i se atribue de poporulŭ nepriceput. Multele impresiunĭ esterióre nicĭ nu iartă pe privitorulŭ bigotŭ sĕ-şĭ imagineze acéstă icónă zîmbindŭ orĭ lăcrĕmândŭ, amĕsuratŭ fantasiei şi disposiţiei sale sufletescĭ, ci fiăcare o vede aşa, cum în adevĕrŭ este, adecă o icónă simplă, dér frumósă, ca tóte icónele sfinte.

Peregrinulŭ nu arareorĭ se'ntórce desamăgitŭ. Mântuinţa sufletului nu este a se căuta în mijloculŭ unui sgomotŭ ca acesta, căcĭ mai multă garanţiă ofere pentru mântuinţa sufletéscă rugăciunea evlaviósă, ce credinciosulŭ o ridică liniscitŭ lui Dumnedeu în biserica din satulŭ sĕu, decâtŭ în mijloculŭ unei pieţĭ ca acésta, unde prea puţină ocasiune are pentru a se gândi la cele sfinte.

Din punctŭ de vedere economicŭ, perderea ce resultă din acestŭ peregrinagiu este fórte mare pentru poporulŭ nostru. Obosélă, spese şi perdere de timpŭ. Pe cei mai mulţĭ acestŭ peregrinagiu îi costă câte 2 şi trei dile de călĕtoriă. Călĕtoria costă banĭ, acasă se întêmplă pagube şi lucrulŭ rĕmâne îndĕretŭ. Perderile în timpŭ, pagube şi în banĭ, ce resultă din unŭ singurŭ peregrinagiu, câtŭ privesce pe poporulŭ nostru, eu credŭ că s'ar pute evalua cel puţinŭ la câteva mii de florinĭ. Aceste mii se perdŭ în fiăcare anŭ celu puţinŭ odată, la st. Măria mare.

Astfelŭ peregrinagiulŭ la Nicula se presentă mai multŭ ca o pierdere pentru poporŭ, decâtŭ ca unŭ câştigŭ în ce privesce religiositatea lui şi acésta ar trebui sĕ-o aibă în vedere conducetorii sĕi.

Unŭ peregrinŭ.

Din Bulgaria.

Diarului „Neue Freie Presse“ 'i se scrie din Sofia următorele:

Rizov, fostŭ colaboratorŭ la diarulŭ „Svoboda“ și fostŭ prietinŭ alŭ guvernului actualŭ, ér acum oposiționistŭ înfocatŭ, a venitŭ de vr'o câte-va săptĕmânĭ aicĭ pentru ca sĕ scótă unŭ diarŭ oposiționistŭ. Acum a eșitŭ primulŭ numĕrŭ din acestŭ diarŭ, care are ca titlu numele revoluționarului Cristo Botiof. Diarulŭ face unŭ viu apelŭ cătră oficerii bulgarĭ, prin care îi ațâță la insubordinațiune și îi învită sĕ nu înpedice poporulŭ în esercitarea drepturilorŭ sale constituționale și în scăparea Bulgariei de crisă.

Principele este acusatŭ, că și-a călcatŭ jurămĕntulŭ, pentru că împotriva constituțiunei, pe care a juratŭ, împarte decorațiunĭ și demnitățĭ. Rizov recomandă cu tótă căldura împăcarea tuturorŭ partidelorŭ, constituirea unui cabinetŭ de coalițiune, și în casŭ de nevoe sacrificarea principelui, și găsesce că crisa nu trebue resolvată de marile puterĭ, ci de Bulgarĭ. Câtŭ pentru ajungerea la o împăcare a tuturorŭ partidelorŭ, Rizov propune sĕ se țină întrunirĭ de poporŭ în tóte orașele mai marĭ.

In diua de 3 Septemvre, Rizov a fostŭ datŭ în judecată pentru că a ațîțatŭ poporulŭ și a vătămatŭ pe principele; densulŭ a fostŭ arestatŭ până când va da garanțiă.

SCIRILE DILEI.

Cetimŭ în „Democrația“ următórele: „Anunțămu cu plăcere, că domnișóra *Elena Teodorini*, convenindŭ cu direcția teatrului naționalŭ, *va da trei representațiunĭ în Bucurescĭ*, în dilele de 15, 18 și 20 Septemvre. Piesele, în care va cânta celebra nóstră cântăréță în aceste representațiunĭ, vorŭ fi următórele: Actulŭ 4 din *Gioconda*, creațiunea sa, actulu 4 din *Trovatore*, actulŭ 1 din *Traviata*, Arie din *Vesperele Siciliane*, duetto din *Hugenoții*, *Havanesa* din *Carmen* și alte bucățĭ alese. Suntemu sigurĭ, că publiculŭ din Bucurescĭ se va grăbi a merge sĕ admire ca și altă dată pe valorósa nóstră artistă, care a avutŭ unŭ succesŭ atâtŭ de strălucitŭ pe tóte scenele europene, unde a cântatŭ. Din Bucurescĭ, domnișóra Teodorini va merge sĕ dea câte-va representațiunĭ și în alte orașe principale din țeră“.

* * *

In „*Illustrirte Zeitung*“, revistă ilustrată din Lipsca, este o gravură care representă pe *Carmen Silva*, regina României, pe malulŭ mărei în insula Sylt. Regina stă pe o stâncă, cu o carte în mână, ér jurŭ împrejurulŭ Majestății Sale o mulțime de copii se îmbulzescŭ spre a asculta cuvĕntulŭ ei.

* * *

Pressa din Bucurescĭ este invitată, ca sĕ asiste la *inaugurarea teatrului Teodorini* din Craiova, ce se va face la 3 (15) Septemvre. Serbarea acésta are sĕ fiă unŭ evenimentŭ pentru Craiovenĭ.

* * *

„*Românulŭ*“ află, că proprietatea diarului *Telegrafulŭ* din Bucurescĭ a trecutŭ pe numele d-lorŭ *Bălteanu* și *Condurate*, proprietarĭ de tipografiă, ér direcția va fi încredințată cu începerea de 1 Octomvrie d-lui I. *Bibicescu*.

* * *

Procesulŭ reginei Natalia s'a amânatŭ pentru trei lunĭ. Scirea, că ea se va stabili în Bucurescĭ, până acum, celu puținŭ, nu este confirmată. Mai probabilŭ este, că va sta cât-va timpŭ în Iașĭ la d. N. Roznovanu, unde se află și sora M.-Sale.

* * *

Agiulŭ în Bucurescĭ a scădutŭ la 1%.

* * *

Ni-se comunică, că *cununia d-lui Basiliu Munteanŭ* alias *Oprea*, *învĕțătorŭ în* Bacifalĕu (Săcele), cu d-ra *Alexandrina G. Ciupală*, nu se va ține în 28 August v. c., precum s'a anunțatŭ în Nr. 187 alŭ foiei nóstre, ci de-ocamdată s'a amânatŭ.

* * *

Mișcarea comercială a României cu Bulgaria în timpulŭ primelorŭ șese lunĭ ale anului 1887 a fostŭ următórea: S'au importatŭ în România 8002 tone de mărfurĭ bulgare representândŭ o valóre de 936,020 frs.; s'a exportatŭ în Bulgaria o cantitate de mărfurĭ române de 12,576 tóne, avêndŭ o valóre de 1,809,419 frs.

Corespondența „Gazetei Transilvaniei.“

Sibiiu, 6 Septemvre 1888.

Conformŭ anunțului publicatŭ în diarele române, prelegerile la **scóla civilă de fete a „Associațiunei“** s'au începutŭ astădĭ, după ce în dilele dela prima 1. c. încóce, s'au făcutŭ înscrierile și esamenele de primire.

Eleve suntŭ înscrise până acum 51, venite unele din mare depărtare, precum dela Pancota și chiar dela Suceava din Bucovina, mai fiindŭ încă anunțate de a veni.

Inceputulŭ anului scolarŭ s'a făcutŭ în modŭ solemnŭ, prin unŭ cuvêntŭ rostitŭ din partea directorului cătră eleve în presența întregului corpŭ didacticŭ în sala de festivitățĭ a institutului. Directorulŭ scólei este domnulŭ I. *Popescu*, cunoscutŭ on. publicŭ din mai multe cărțĭ didactice, publicate de domnia sa și de altmintrelea omŭ versatŭ în ale scólei, avêndŭ o pracsă fórte îndelungată pe cestŭ terenŭ. Eră persónele din care se compune corpulŭ didacticŭ suntŭ: a) D-lŭ *Petru Spanŭ* doctorŭ în filosofiă dela universitatea din Iena, unde a fostŭ aplicatŭ și ca practicantŭ la scóla de modelŭ de lângă seminariulŭ academicŭ pedagogicŭ în decursŭ de aprópe doi anĭ. b) D-lŭ *Vasilie Bologa*, absolventŭ de filosofiă la universitatea din Viena și Buda-pesta și doctorandŭ, c) D-lŭ Mihail *Pârvu*, absolventŭ de filosofiă dela universitatea din Clușŭ și Greifswald, doctorandŭ, avêndŭ și esamenulŭ fundamentalŭ de statŭ pentru profesura gimnasială. d) Domnișóra *Aurelia Filipescului*, absolventă dela institutulŭ pedagogicŭ de statŭ din Clușŭ, și cu esamenŭ de cualificațiune dela acelŭ institutŭ.

Actele prin carĭ se dovedesce cualificațiunea arătată a fiă-căruĭ membru din corpulŭ didacticŭ se află la onor. inspectoratŭ regescŭ de scóle din locŭ. Insemnămŭ acésta aicĭ, nu pentru cei ce nu mai încetă a calumnia pe cei ce suntŭ în fruntea institutului, ca sĕ-lŭ compromită și nimicéscă, der pentru acei ómenĭ de bună credință din publiculŭ românescŭ, carĭ în adevĕrŭ se intereseză de scólă și în carĭ calumniile rĕutăciose ar pute deștepta îndoelĭ și nedumerirĭ în privința viitoriului ei.

Pentru ómenii de bună credință scriemŭ aceste, carĭ suntŭ accesibilĭ pentru adevĕrŭ și prin urmare în stare de a vede și de a recunósce, că scóla Associațiunei, pentru care acésta a jertfitŭ și continuă a jertfi atâta, se află în condițiunile cele mai avantagióse și că prosperarea ei nu **mai** atêrnă decâtŭ dela încrederea cu care va fi îmbrățișată din partea publicului românŭ.

Sincerulŭ.

Comit. Solnocŭ-Dobeca, 30 Augustŭ 1888.

O ceremoniă religiósă. Stimate D-le Redactorŭ! Am audițŭ de multe orĭ vorbindu-se de mănăstirea „Strîmba“ din protopopiatulŭ Dergei, unde cu ocasiunea s. bătorei S-tei Mării (27 Augustŭ) se adună poporulŭ din jurŭ la rugăciunĭ. D-lŭ vice-protopopŭ Ioanŭ Hațeganŭ, în alŭ căruia tractŭ se află mănăstirea Strîmba, pentru ca acéstă mănăstire sĕ nu-șĭ piérdă din însemnătatea ei, câștigă împreună cu d-lŭ preotŭ din Ciachi-Gârbou, Ioanŭ Drăganŭ, și binecredinciosulŭ curatore primarŭ Ioanŭ Șandorŭ, o icónă a P. Cur. Verg. Maria dela Claustrulŭ Franciscanilorŭ din Deșŭ. Icóna este zugrăvită pe lemnŭ de teiu în stilŭ orientalŭ și deși fórte vechiă, peste 170 anĭ, nimicŭ nu a pierdutŭ din tăria și frumsețea ei. Credincioșii din Ciachi-Gârbou au împodobitŭ icóna frumosŭ, pentru a pute fi cuviinciosŭ espusă publicului, éră d-lŭ Ioanŭ Șandorŭ, curatorŭ primarŭ din Ciachi-Gârbĕu, încuadră icóna în râmĭ frumóse cu sticlă și cu zarŭ pentru a se pute închide și deschide.

Icóna s'a aședatŭ mai ântêiu în biserica gr. cat. din Ciachi-Gârbĕu, de unde în diua prasnicului de S-ta Mariă fŭ dusă cu procesiune mare la mănăstirea „Strâmba“. In fruntea conductului erau d-nii preoțĭ Ioanŭ Drăganŭ din Ciachi-Gârbĕu, Basiliu Popŭ din Poptelecŭ și Nicolau Popoviciu din Solomonŭ cu 7 praporĭ, inteligință multă din Ciachi-Gârbĕu, învĕțătorĭ, cantorĭ și poporŭ numĕrosŭ din alte comune.

Icóna a fostŭ dusă de 10 fetițe și 4 pruncĭ ca ministranțĭ, în sunetulŭ clopotelorŭ și cu cântărĭ bisericescĭ.

In dealulŭ mănăstirei icóna și conductulŭ pomposŭ fŭ întêmpinatŭ de poporulŭ și clerulŭ dela St. mănăstire, ce se presentă în ornate preoțescĭ, cu praporĭ și sub conducerea vrednicului d-nŭ v.-protopopŭ Ioanŭ Hațeganŭ. Icóna fŭ dusă prin hotarulŭ mănăstirei până la loculŭ destinatŭ, unde avea sĕ se servéscă S.-Liturgiă, după care urmă binecuvêntarea apei și se sânți icóna prin d-nii v.-protopopĭ I. Hațeganu din Dergea și Stefanŭ Ilieșŭ din Cristolțulŭ mare, asistațĭ de 14 preoțĭ tractualĭ și 3 diecesanĭ. După sânțirea S. Icóne se rostiră cuvêntărĭ acomodate ocasiunei de cătră d-lŭ v.-protopopŭ I. Hațeganŭ și d-lŭ preotŭ Ioanŭ Petranŭ.

In fine se începŭ în ordine bună sĕrutarea s. crucĭ și a S. Icóne, și stropirea cu apă sântită. De când esistă acéstă mănăstire nu s'a mai adunatŭ aci așa publicŭ numĕrosŭ poporŭ peste 2000 ómenĭ. Preoțĭ și alte persóne inteligente din tóte părțile au alergatŭ la acéstă serbare; 7 gendarmĭ au fostŭ însărcinațĭ cu pădirea ordinei. După finirea tuturorŭ s'a ținutŭ S. Maslu de peste 100 bolnavĭ prin 9 preoțĭ.

Recunoscință se datoresce Escelenței Sale Metropolitului Dr. Ioanŭ Vancea pentru îngrijirea față de casele mănăstirei, carĭ astădĭ ca și unŭ castelŭ frumosŭ suntŭ puse în ordine și adăpostescŭ pe orĭce călĕtorŭ streinŭ.

In poporŭ se speră, că mănăstirea Strâmba adĭ mâne va deveni a doua Niculă în părțile acestea.

Unŭ credinciosŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Urmările neascultării de părinți. Unŭ casŭ curiosŭ s'a întêmplatŭ la Valencia, în Spania. Unŭ copilŭ de optŭ anĭ alŭ unei familii bogate de acolo a umblatŭ prin sertare contra necontenitelorŭ ordine ale mumei sale. Dândŭ preste unŭ revolverŭ, a fostŭ curiosŭ sĕ'lŭ observe cu deamĕnuntulŭ; unŭ glonțŭ s'a sloboditŭ, detunarea a rĕsunatŭ în tótă casa și copilulŭ a primitŭ plumbulŭ în pieptŭ. Muma a alergatŭ sĕ vadă ce este. Insĕ deja copilulŭ a fostŭ pusŭ revolverulŭ la locŭ, a închisŭ sertarulŭ, ișĭ încheiase bine haina la pieptu de unde curgea sânge, și mere ridindŭ înaintea mumei sale. — Mamă scusă-me, 'i dise dênsulŭ, am avutŭ unŭ cartușŭ de artificie și l'am aprinsŭ aicĭ. Mama, care avea tocmai nisce visite, ilŭ credŭ pe cuvêntŭ și se întórse. Dér după treoere de două césurĭ audi în camera de susŭ țipete sfâșietóre. Alergă a doua óră șĭ'șĭ găsi copilulŭ svêrcolindu-se într'o baltă de sânge. Unŭ doctorŭ alergă; însĕ nu mai putŭ sĕ scape dela mórte pe miculŭ nenorocitŭ, care ișĭ dete sufletulŭ cu mânile întinse cătră muma-sa, căreia 'i dise cu unŭ glasŭ rugătorŭ: — *Mamă, iertă-mĕ, că nu te-am ascultată.*

Mulțămită publică.

Aflându-se biserica gr. cat. din comuna Negrilescĭ într'o stare cu totulŭ desolată, Ilustritatea Sa domnulŭ Episcopŭ de Gherla Dr. Ioanŭ Szabo s'a îndurată prea grațiosŭ încă în anulŭ 1881 a-o provedé cu vestmintele și cu tóte rechisitele necesare pentru serviciulŭ divinŭ, precum și cu o cruciliță fórte frumósă pentru pristolŭ.

Asemenea cu îndatinata-i marinimositate și bunăvoință, în anulŭ 1887, veneratulŭ Capitlu diecesanŭ a binevoitŭ a aplacida suma de 150 fl. din fondulŭ diecesanŭ ca ajutorŭ pentru nou edificânda scólă, ér în Noemvre a aceluiașŭ anŭ totŭ pentru edificânda scólă, în urma unei colecte, au binevoitŭ a mai contribui următorii marinimoșĭ d-nĭ cu următórele sume:

Ilustritatea Sa Domnulŭ Episcopŭ 3 fl., Revds. d-nŭ canonicŭ și prepositŭ Stefanŭ Bilțiu, precum și Rvds. d-nŭ canonicŭ Mihailŭ Șierbanŭ, Demetriu Coroianu și Eusebiu Cartice câte 1 fl., M. on. d-nŭ Nicolae F. Negruțiu redactorŭ 10 fl. și claris. d-nŭ Ioanŭ Georgiu, spiritualŭ, 1 fl. Laolaltă 18 fl. v. a.

Acuma, când cu ajutorulŭ Atotputintelui și a marinimoșilorŭ contribuitorĭ, atâtŭ biserica e renovată și bine provĕdută cu tóte cele necesarii, câtŭ și scóla — care va pute servi de modelŭ multorŭ comune — se află apróape gata: fiă-ne permisŭ și pe acéstă cale, în numele credincioșilorŭ noștri, a aduce Ilustrităței Sale, veneratului Capitlu și tuturorŭ marinimoșilorŭ Domnĭ contribuitorĭ sincera și profunda nóstră mulțămită, dorindu-le dela Atotputintele fericită și îndelungată viéță, ér rĕposatului de piă memoria canonicŭ Michailŭ Șierbanŭ, carele în acestŭ intervalŭ a fostŭ chiămatŭ la cele eterne, 'i implorămŭ odichnă eternă.

Negrilescĭ, 30 Aug. 1888.

Constantinŭ Iuga preotŭ gr. cat. — **Teodorŭ Gițiu.** curatorŭ primarŭ.

DIVERSE.

Aforisme: O femeă măritată este o scrisóre ajunsă la adresă. — O domnișóra este o scrisóre netrimesă. — O fată bĕtrână este o scrisóre uitată la poștă.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 8 Septemvre st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	9.50	Vend.	9.55
Argintŭ românescŭ .	„	9.42	„	9.50
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.61	„	9.63
Lire turcescĭ . . .	„	10.90	„	10.92
Imperialĭ	„	9.90	„	9.92
Galbini	„	5.72	„	5.79
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	123.—	„	124.—
Discontulŭ	6½—8% pe anu.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Septemvre st. n. 1888.

Renta de auru 4%	101.05
Renta de hârtiă 5%	91.40
Imprumutulu căilorŭ ferate ungare .	148.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	97.75
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	113.50
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.75
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescŭ	100.—
Imprumutulu cu premiulu ungurescŭ	130.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	125.75
Renta de hârtiă austriacă	81.65
Renta de argintŭ austriacă	82.30
Renta de auru austriacă	111.20
Losurĭ din 1860	140.20
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	882.—
Acțiunile băncei de creditu ungar. .	—.—
Acțiunile băncei de creditu austr . .	315.10
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.79
Napoleon-d'orĭ	9.63½
Mărcĭ 100 imp. germane	59.55
Londra 10 Livres sterlinge	122.10

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 26 Augustŭ st. v. 1888.

	Cump.	vend.
Renta română 5%	93½	94.½
Renta rom. amort. 5% . . .	95.¼	96.—
Renta convert. 6%	97.¼	98.—
Impr. oraș. Buc. 10 fr. . . .	38.—	42.—
Credit fonc. rural 7% . . .	107.¾	108.½
„ „ „ 5% . . .	97.—	98.
„ „ urban 7% . . .	106.—	107.—
„ „ „ 6% . . .	99.½	100.½
„ „ „ 5% . . .	92.½	93.½

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Sz. 1486—1888. tkv. 143

Kivonatos árverési hirdetmény.

Az erzsebetvárosi kir. torvenyszek, mint telekkonyvi hatosag közhirre teszi, miszerint fogarasi Botha Jakob végrehajtatonak Schuller Fridrich, szász sárosi lakos végrehajtást szenvedett elleni 225 frt. 25 kr. és jár. iránti végrehajtási ügyében az erzsebetvárosi kir. járásbiroság területen levö Sz. Saros községben fekvö 280 sz. tjkben A+ 1—7, 9—15 és 17—19 rendsz. a. foglalt egynegyed részben vegrehajtást szenvedö 1/4—1/4 reszben Schuller Mihály, Iohan és Daniel tulajdonát képezö összesen 533 frt. becsült ingatlanokra az egyenkentkitett becsértek, mint megallapitott kikialtási árban az egyenkenti és egeszbeni árverest elrendelte, és hogy ezen ingatlanok az *1888 évi September hó 25-ik napján delelött 9 orakor* Szász-Saros közseg házánal megtartandó nyilvános árveresen a megallapitott kikiáltasi áron alol is elfognak adatni.

Árverezni szándekozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át keszpenzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelolt ovadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmeben a banatpenznek a birósagnál elöleges elhelyezeséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Erzsebetvároson, 1888 évi Iulius hó 6-ik napján.

A kir. torvenyszek mint telekkonyvi hatosag.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și poștelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute dimineța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute dimineța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amedi.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amedi.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amedi.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

No. 250—1888. 140,3—3

CONCURSŬ.

Devenindŭ vacante următórele stipendii, și anume:

A. 1. Unŭ stipendiu de 60 fl. pe anŭ din fundațiunea „**Marinovici**“, pentru studențĭ de gimnasiu.

2. Unŭ stipendiu de 60 fl. pe anŭ din fundațiunea „**Gallianā**“, pentru studenți de gimnasiu.

Mai departe fiindŭ vacante:

B. 3. Unŭ ajutoriu de 20 fl. pe anŭ din fundațiunea „**Tofaleană**“, pentru tinerĭ descendențĭ din vre-o familiă de ale fostei comune „*Tofalĕu*“, carĭ ar voi se învețe vre-o meserie óre-care.

4. 4 ajutóre a 25 fl. pe anŭ, menite pentru tinerĭ românĭ, carĭ voiescŭ a învĕța vre-o meserie, dér mai cu sémă: rotăria, lemnăria (bărdășia), făurăria, méséria (témplăria), cismăria, pălăriería, curelăria, șelăria, mașinăria agricolă.

Prin acésta se escrie concursŭ.

Cererile au a se înainta *comitetului Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ în Sibiiu pănă la 30 Septemvre st. n. 1888.*

Cererile intrate mai târdiu nu se vorŭ considera.

Aspiranții la vre-unulŭ din stipendiile amintite sub A. 1—2, au se acludă la suplicele lorŭ:

a) Carte de botezŭ în originalŭ séu în copie legalisată.
b) Testimoniu scolasticŭ de pe semestrulŭ alŭ II-lea alŭ anului scolarŭ premergĕtorŭ.
c) Atestatŭ de frecuentare dela direcțiunea institutului, în care cerceteză scóla de presentŭ.
d) Atestatŭ de paupertate séu de orfanŭ, decă concurentulŭ e orfanŭ.

Conformŭ literilorŭ fundaționale la obținerea stipendiului de sub 2., din fundațiunea „Gallianā“, *ceteris paribus* va avé preferință acela dintre concurențĭ, carele va dovedi că se trage din familia fundatorelui, și anume din familia „*Popŭ* și *Antonŭ*“.

Suplicanții la vre-unulŭ din ajutórele amintite sub B. 3—4 au se presente următórele documente:

a) Atestatŭ de botezŭ în originalŭ séu în copiă legalisată.
b) Testimoniu scolasticŭ de celŭ puținŭ 4 clase elementare.
c) Contractulŭ încheiatŭ cu măestrulŭ, conformŭ §-lui 61 alŭ legei industriale (art. de lege XVII din 1884), în originalŭ séu în copiă legalisată, și o adeverință dela măestru despre succesulŭ cu care lucră.
d) Atestatŭ de moralitate dela autoritatea competentă locală.
e) Adeverință dela părințĭ séu tutorĭ, că suntŭ decișĭ a lăsa pe fiii seu pupilii lorŭ la învĕțătură până se vorŭ perfecționa pe deplinŭ.

Din ședința comitetului Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, ținută la Sibiiu în 21 Augustŭ 1888.

G. Barițiu, președinte. **Dr. Ioanŭ Crișianŭ,** secretariu II alu Assoc.